

Asia: VN/6567/2022

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta sekä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamistavasta ja aikataulusta (valtioneuvoston asetus).

Jotta sote-uudistuksen tavoitteet paremmasta palveluiden saatavuudesta ja kustannusten kasvun hillitsemisestä voidaan saavuttaa, täytyy koko palvelujärjestelmän tuottavuutta pystyä parantamaan. Palveluiden järjestämisvastuun kokoaminen hyvinvointialueille luo siihen osaltaan edellytykset.

Historiallisesti kuntien ja kuntayhtymien keräämät – tai niiltä valtakunnallisiin tilastoihin kerättävät taloustiedot ovat usein puutteellisia tai niiden kerääminen kestää niin kauan, ettei niillä ole enää johtamisen tai toiminnan suunnittelun kannalta lisäarvoa.

NÄE pitää tärkeänä, että hyvinvointialueilta kerätään heti niiden aloituksesta alkaen toiminta-, suorite- ja taloustietoja tavalla, jolla kyseisiä tietoja voidaan aidosti hyödyntää yksittäisten palvelujen ja palvelujärjestelmän kehittämisessä. Lisäksi kerättäviä tietoja pitää pystyä hyödyntämään tiedolla johtamisen apuvälineenä, niiden täytyy olla läpinäkyviä ja keskenään vertailukelpoisia.

Hyvinvointialueilta kerättävien edellisen vuoden taloustietojen pitää olla käytettävissä, kun valtion kehysbudjettia valmistellaan. Tietojen keräämisen aikataulu tulee sovittaa valtion ja hyvinvointialueiden neuvotteluprosessin aikatauluun.

Kaikki kerättävä taloustieto sekä niistä toteutettavat analyysit on julkaistava verkossa siten, että ne ovat kaikkien niistä kiinnostuneiden saatavilla.

Tällä hetkellä kuntien ja kuntayhtymien palveluiden tuotantokustannuksissa on merkittäviä eroja. Erot eivät selity erilaisilla olosuhteilla tai väestörakenteella, sillä myös tarvevakioidut kustannukset poikkeavat toisistaan.

Hyvinvointialueiden toiminnan aloittaminen on otollinen ajankohta tiedonkeruun uudistamiselle. Yhden hyvinvointialueen palvelutuotannon tehokkuutta voidaan verrata muihin hyvinvointialueisiin ja muiden palveluntuottajien toimintaan vain, jos hyvinvointialueilta edellytetään yleisimpien palveluiden yksikkökustannusten laskemista ja ilmoittamista. Valtiovarainministeriö tulee velvoittaa antamaan ohjeet hyvinvointialueiden yksikkökustannusten laskemisesta ja tietojen julkaisemisesta.

Tast Panu
Näkeminen ja silmäterveys NÄE ry